

Rešena skrivnost kozmičnega magneta?

Vesolje je nemerljivo veliko in polno neštetihi čudnih in čudovitih teles, zato ni presenetljivo, da ves čas odkrivamo nove stvari o njem. Toda nekatera odkritja so bolj razburljiva kot druga – tako kot odkritje ta teden, ki bo morda rešilo 35 let staro skrivnost: skrivnost samotnega magnetarja.

S smrtjo vsake zvezde pride do nastanka novega in eksotičnega telesa. Vrsta telesa je odvisna od velikosti prvotne zvezde. Na primer, ko pride do konca življenja zvezda, ki ima več kot 30-krat tolikšno maso kot Sonce, nastane črna luknja.

Toda pred tremi leti so astronomi našli ostanke zvezde, ki je bila 40-krat masivnejša od Sonca, a kar so našli ni bila črna luknja, pač pa magnetar.

Magnetarji so celo po astronomskih merilih zelo čudna telesa, ki pogosto podirajo rekorde glede velikosti in gostote – čeprav niso večji od kakega mesta, tehtajo več kot Sonce. Se tudi neverjetno hitro vrtijo in so osupljivo močni magneti!

Še bolj čuden kot magnetar pa je samcat. Magnetarji nastanejo zaradi medsebojnega vpliva dveh zvezd, kar pomeni, da potrebujejo za svoj obstoj spremljevalno zvezdo. Toda ta magnetar, ki so ga našli, plava po vesolju sam samcat.

Astronomi mislijo, da, tik preden se nekatere masivne zvezde spremenijo v črno luknjo, jim spremljevalna zvezda ukrade nekaj njihove snovi. Če spremljevalka poje dovolj zvezdine snovi, da zvezda nima več dovolj mase, da bi ob eksploziji iz nje nastala črna luknja, lahko nastane namesto nje magnetar.

Astronomi so menili, da je neka spremljevalna zvezda pomagala pri nastanku tega skrivnostnega magnetarja, a jo je kozmična eksplozija, ko je prva zvezda eksplodirala in ustvarila magnetar, odnesla daleč stran. In lov na to pobeglo, spremljevalno zvezdo se je pričel.

Ta teden so, po več letih iskanja, naznanili, da so ujeli hudodelko, ki je pobegnila s kraja zločina! S tem da so našli to zvezdo, imajo sedaj še en dokaz več za svojo teorijo nastanka magnetarjev.

COOL FACT

Magnetarji so najmočnejši magneti v vesolju. Če bi bil na pol poti od Zemlje do Lune magnetar, bi izbrisal magnetne trakove na vseh kreditnih karticah na našem planetu!

More information about EU-UNAWE
Space Scoop: www.eu-unawe.org/kids/